

ผลของการใช้รูปแบบพยาบาลพี่เลี้ยงที่มีต่อความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพใหม่

ในฐานหัวหน้าทีมการพยาบาล โรงพยาบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา

ปาจริย์ เทียงเจริญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

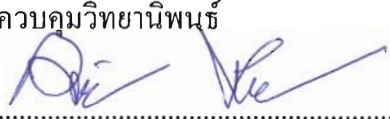
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ปาจริย์ เทียงเจริญ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.สุทธิชัย คนกาญจน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรพร หล่อสุวรรณกุล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ)

..... กรรมการ
(ดร.สุทธิชัย คนกาญจน์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรพร หล่อสุวรรณกุล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

คณะพยาบาลศาสตรบัณฑิตให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกร ทรัพย์กรานนท์)

วันที่ 29 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2555

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา
จากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำภาคปลาย ปีการศึกษา 2553

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีจากความกรุณาและการดูแลอย่างดียิ่งจาก
ดร. สุทธิรัช คนกาญจน์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิจิตรพร
หล่อสุวรรณกุล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้เสียสละเวลาให้คำปรึกษาอันมีค่าทั้งในและนอกเวลา
ราชการ ให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่อง
ต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ท่านอาจารย์ มอบให้เป็นอย่าง
ดียิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบปากเปล่า ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง
แก้ไข ให้คำปรึกษาและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพื่อให้วิทยานิพนธ์สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์
ประสาทวิชาความรู้ และประสบการณ์ที่มีค่าแก่ผู้วิจัย ตลอดระยะเวลาที่ศึกษา ขอกราบ
ขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 5 ท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการแก้ไข ปรับปรุง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล หัวหน้าหอผู้ป่วย ที่ให้ความ
ร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล พยาบาลพี่เลี้ยง และพยาบาลวิชาชีพใหม่ของโรงพยาบาลเมือง
ฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทราทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือในการ
วิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณแด่ผู้มีอุปการคุณ พี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ รวมทั้งพยาบาลวิชาชีพ
ในหน่วยงานห้องผ่าตัด โรงพยาบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทราทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุน
ช่วยเหลือ ให้กำลังใจ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความ
กรุณาที่ได้รับจากทุก ๆ ท่านที่กล่าวมา จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้เป็นอย่างสูง

ปจรรย์ เทียงเจริญ

51920055:สาขาวิชา: การบริหารการพยาบาล; พย.ม. (การบริหารการพยาบาล)

คำสำคัญ: รูปแบบพยาบาลพี่เลี้ยง/ ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพใหม่/
หัวหน้าทีมการพยาบาล

ปาจริย์ เทียงเจริญ: ผลของการใช้รูปแบบพยาบาลพี่เลี้ยงที่มีต่อความสามารถในการ
ปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพใหม่ในฐานะหัวหน้าทีมการพยาบาล โรงพยาบาลเมืองฉะเชิงเทรา
จังหวัดฉะเชิงเทรา (THE EFFECT OF USING NURSE MENTORSHIP PATTERN ON NEW
PROFESSIONAL NURSES' NURSING TEAM LEADER PERFORMANCE,
CHACHOENGSAO HOSPITAL, CHACHEONGSAO PROVINCE) คณะกรรมการควบคุม
วิทยานิพนธ์: สุทธิรัช คนกาญจน์, กศ.ด. , วิจิตรพร หล่อสุวรรณกุล, กศ.ด. 109 หน้า พ.ศ. 2554.

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง แบบอนุกรมเวลา (The One-Group Time Series Design) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการปฏิบัติงานของหัวหน้าทีมการพยาบาลใหม่ก่อนการใช้ระบบพยาบาลพี่เลี้ยงและหลังการใช้ระบบพยาบาลพี่เลี้ยงสัปดาห์ที่ 1 และหลังการใช้ระบบพยาบาลพี่เลี้ยงสัปดาห์ที่ 4 ในโรงพยาบาลเมืองฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่าง คือ พยาบาลวิชาชีพใหม่ จำนวน 14 คน ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับพยาบาลพี่เลี้ยง จำนวน 14 คน เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยประกอบด้วย คู่มือปฏิบัติการพยาบาลพี่เลี้ยงสำหรับพยาบาลวิชาชีพใหม่ แบบวัดความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพใหม่ แบบวัดความรู้พยาบาลพี่เลี้ยง ซึ่งสร้างโดยผู้วิจัยและผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน สำหรับแบบวัดความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพใหม่ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .90 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบทีแบบไม่อิสระ

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพใหม่ในฐานะหัวหน้าทีมการพยาบาลโดยรวมและรายด้าน ภายหลังการทดลองใช้ระบบพยาบาลพี่เลี้ยงสัปดาห์ที่ 1 สูงกว่าก่อนได้รับการทดลองใช้ระบบพยาบาลพี่เลี้ยงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และภายหลังการทดลองสัปดาห์ที่ 4 สูงกว่าภายหลังได้รับการทดลองสัปดาห์ที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

รูปแบบพยาบาลพี่เลี้ยงสำหรับพยาบาลวิชาชีพใหม่ในฐานะหัวหน้าทีมการพยาบาล ที่สร้างขึ้นนี้สามารถนำไปพัฒนาการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพใหม่ในฐานะหัวหน้าทีมการพยาบาล และควรมีการพัฒนาและปรับปรุงแบบให้เหมาะสมกับบริบทขององค์การพยาบาลแต่ละแห่งต่อไป

51920055: MAJOR NURSING ADMINISTRATION; M.N.S. (NURSING ADMINISTRATION)

KEYWORDS: NURSE MENTORSHIP PATTERN/ NURSING TEAM LEADER PERFORMANCE/ NEW PROFESSIONAL NURSES

PAJAREE TIANGJAROEN: THE EFFECT OF USING NURSE MENTORSHIP PATTERN ON NEW PROFESSIONAL NURSES' NURSING TEAM LEADER PERFORMANCE, CHACHOENGSAO HOSPITAL, CHACHEONGSAO PROVINCE. ADVISORY COMMITTEE: SUTTHITAT KONKANCHANA, Ed.D., WICHITPORN LAUSUWANAGOON, Ed.D.109 P. 2011.

The purposes of this The one group time series design was to compare the team leader performance before and after using nurse mentorship pattern for one week and four week. Research subjects consisted of 14 new professional nurses. New professional nurses worked with nurse mentors who had been trained and utilized the pattern for 4 weeks. Research instruments which were developed by the researcher and tested for content validity by panel experts 5 persons were nurse mentorship pattern and the questionnaire concerning nursing team leader performance. The Cronbach alpha coefficient of the questionnaire was .90. Statistical techniques used in data analysis were mean, standard deviation and paired t-test.

Major research findings were as follows:

Nursing team leader's performance of new professional nurses in the first week after the experiment were significantly higher than before the experimental, at the .001 level. And the four weeks after the experiment were significantly higher than after the experimental in the first week, at the .001 level.

Nurse mentorship pattern on new professional nurses was developed, then it would like to use for develop new professional nurses' practical as team leader. Appropriated pattern should be developed and adapted for nursing organization's context.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ฌ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
คำถามการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิดพยาบาลวิชาชีพใหม่ในองค์การพยาบาล.....	12
รูปแบบพยาบาลพี่เลี้ยง.....	27
ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพใหม่ในฐานะหัวหน้าทีม.....	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	61
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	61
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
การสร้างเครื่องมือวิจัย.....	62
การดำเนินการทดลอง.....	67
การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง.....	72

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
5 อภิปรายและสรุปผล.....	80
สรุปผลการวิจัย.....	80
อภิปรายผล.....	81
ข้อเสนอแนะ.....	83
บรรณานุกรม.....	85
ภาคผนวก.....	91
ภาคผนวก ก.....	92
ภาคผนวก ข.....	94
ภาคผนวก ค.....	100
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	109

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา แผนกปฏิบัติงาน ระยะเวลาปฏิบัติงาน และประสบการณ์อบรมพยาบาลพี่เลี้ยง...	76
2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสามารถในการ ปฏิบัติงานพยาบาลวิชาชีพใหม่ในฐานะหัวหน้าทีมพยาบาล รวมทุกด้าน และรายด้านก่อนการใช้รูปแบบพยาบาลพี่เลี้ยงและหลังการใช้รูปแบบพยาบาลพี่เลี้ยง สัปดาห์ที่ 1.....	78
3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความสามารถในการ ปฏิบัติงานพยาบาลวิชาชีพใหม่ในฐานะหัวหน้าทีมพยาบาล รวมทุกด้าน และรายด้าน หลังการใช้รูปแบบพยาบาลพี่เลี้ยง สัปดาห์ที่ 1 และหลังการใช้รูปแบบ พยาบาลพี่เลี้ยง สัปดาห์ที่ 4.....	79

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2 สรุปขั้นตอนในการดำเนินการทดลอง.....	74

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University